

A Felsőgéczi, Garamszegi és Farkasfalvi Géczy család.

Ösrégi, nógrádmegyei törzsökös család, melyet családtörténeti kézikönyveink kimerítően ismertetnek.¹ A családi hagyomány szerint őse Geech vezér, a honfoglaló 108 törzs nemzetség vezér egyike.

A Geech név személynevet jelent.²

Nagy Iván elfogadva Katona és Horváth István történetirók állításait, a Géczy nemzetséget létezőnek tekinti. Ezt Karácsonyi János kétségbevonja, mert a Horváth István hivatkozta oklevél nem Géczy nemzetséget, hanem csupán Géczy falut említi.³

Nógrádmegyében több Géczy nevű helység és pusztá van (Alsó, Felső, Kis, Középső, Nagy-Géczy, Hontban Terbe Géczy). A Géczy család ősei ezekben bírnak.

Géczy Tamás (1392) Csongrádmegyében birtokot és pallosjogot nyer Mária királynétól. Geech comes fia, Spáczai Vid, a Károlyi család tisztje.

Géczy István zólyomi főispán; fia, Péter, pedig Nógrádvármegye alispánja (1395). Egy évszázaddal utóbb él Géczy János literatus, aki a budai káptalan előtt Karancsághi Ságghy János képében ügyvédként szerepel. Egy Géczy Ilona pedig Szent-Ivány Gáspár (1509—1526) felesége.

A család történetét már a XVI. sz. második fele óta napjainkig nyomon követhetjük. Tagjai közhivatalokban szerepelnek előkelő tisztségekben és jeles katonák. Nógrádmegyei birtokait házasságok révén gyarapítja más vármegyékben is a család.

Az első ismertős: Géczy András, király egy leány és egy fiú gyermekéről tudunk. Nagy vagyonu ember, birtokai több megyében oszlanak meg: Szenthe, Kis Szálásith, Dolány,

A család történetére vonatkozó okmányok dr. Géczy Dezső (Bágyon), Géczy István színműíró tulajdonában, továbbá Nógrád, Pest, Hont, Zólyom, Nyitra, Zemplén, Borsod, Gömör, Bács, Bihar megyék levéltárában vannak.

¹ Nagy Iván. Magyarország családai IV. 343—350. Pótkötet. 248—251 l. — Kempelen Béla. Magyar nemes családok. IV. 278—281.

² Történelmi Tár. 1911 évf. 296 l.

³ Karácsonyi: A magyar nemzetségek a XIV. század közepéig. II. 7. lap. 2. jegyzet.

Sára, Szentkató földvár, Kishont (Barsm.), Iklad (Pestm.) Ezen birtokok hasznélvezetét biztosítja halála esetére felesége Zlatháry Anna számára. A leány Kisfaludi Liphay György, Léva vára provisorának a felesége lett, öccse, András, Nógrád megye szolgabírája és követe († 1618), ki nejével Poltári Soós Fruzsinnával (Poltári Soós János és Micsinszky Fruzsina leánya) megkapja a zólyommegyei, garamszegi jószágot és ettől kezdve Garamszeghinek írja magát a Géczy család. G. András felesége tetemes vagyonnal növeli a család birtokait, melyen gyermekei 1618-ban osztoznak, apjuk halála után. A következő évben ismét osztályra lépnek a gyermekek anyjukkal.

Géczy Andrásnak három fiú és két leány gyermeke született Soós Fruzsinnától: Gáspár, Gábor, Pál, Julia és Ilona, Thassy Jánosné.

I. Gáspár ága. (I. tábla.)

(Farkasfalvi ág.)

Gáspár, András elsőszülött fia, ki a farkasfalvi birtokot megszerzi Vendéghi és Zaturcsai Zathureczky Dórától, két fiú- és három leányutódot hagyott maga után.

1. Zsigmondnak (1670.) két felesége volt: Bácsmegey Zsuzsa, a második Zolnay Éva.

Első nejétől született

A) Miklós, ki Zólyom megye alispánja lett 1711. nov. 12. Felesége: 1. Turócdívéki és Nagypalugyai Platthy Mária, 2. Zolnay Mária.

B) Éva, Vitéz Lászlóné.

C) Klára, Darvas Ferencné.

Második nejétől születtek:

D) Zsuzsanna.

F) Anna.

2. Imre katona lett.

3. Éva, Dubravica Dubraviczky Gáborné.

4. Zsuzsanna, Rákóczy Jánosné.

5. Mária, Sztregovai és Egerfarmosi Kandó Jánosné.

Miklósnak (A) három fia (András, László, Miklós) és három leánya (Julia, Alsópetőfalvi Pettkó Andrásné, Fruzsina, Nemeskürti Bakó Ferencné, Borbála, Turány Györgyné) ágán terjed tovább a család. És pedig:

a) *András vonala.*
(*Nagyszaltnai ág.*)

I. András, Zólyom megye főbiztosa. Felesége: Bezzegh Éva.

Gyermekeik:

1. Zsigmond, Zólyom megye főbiztosa, kinek Tapolcsányi Magdolnától

A) Magdolna,

B) Anna, Balogi Balogh Jánosné,

C) Erzsébet, Kaszap Jánosné (Pásztó), gyermekei születtek.

b) *László vonala.*
(*Bágyoni ág.*)

Géczy László és Páldy Erzsébet fia:

I. István, felesége Vörös Zsuzsanna (Alsó-told) (1749—1791.) elzalogosítja a farkasfalvi birtokot Pettkó Andrásnak. Fiai

1. István (1777—1812.) Felesége: Vilkei és Versegi Nagy Anna (esk. 1800.) Ennek gyermekei:

A) Dénes (1805—1877.) az Andrássy uradalom jogtanácsosa és Nógrádmegye táblabírája. Első neje Jungenfelsi Jungh Franciska (1809—1846.), kitől öt-, második neje Garamszegi Géczy Terézia (1822—1913, Bágyon), kitől kilenc gyermeke született.

a) Leó († 1839.)

b) Ádám († 1846.)

c) Viktória († 1846.)

d) Ottilia (* 1842.) Berczeli Berczelly Ödönné.

e) Gyula (1845.), felesége Háromszéki és Hilibi Gál Eszter. Gyermekeik:

1) Gyula (* 1870., felesége Osváth Mária. Esk. 1896. Gyermekeik: Lajos (* 1897.), Ilona (* 1899.), Margit (* 1901.), Dezső (* 1903.)

2) Barnabás (* 1871.), felesége Hegedüs Miszlai Karolin. Esk. 1896. Gyermekeik: Mária (* 1896.), Ödön (* 1897.), Etel (* 1900.), Ida (* 1902.)

3) Dénes (1885—1901.)

4) Miklós (* 1878.), felesége Westermayer Gizella. Gyermekeik: Miklós, Zoltán, Gizella.

5) László (* 1882.), felesége Molnár Julia, esk. 1896. Gyermekeik: László (* 1907.)

6) Jolán (* 1886.)

f) Géza († 1850.)

g) Lujza (* 1849.)

h) Jenő († 1858.)

i) Tivadar (1852—1908.) szolgabíró, utóbb pénzügyminiszteriumi tiszviselő. Felesége: Magyargyerőmonostori Kemény Erzsébet (K. Károly 1848/49. honvédszázados, váci ügyvéd és Fehér Ida leánya). Gyermekeik:

1) Aladár (* 1881. † 1881. Jobbágyi).

2) Endre Jenő (* 1888. V. I. Karancsságh) jogszigorló.

k) Dénes Dezső dr. (* 1855.) kincstári jogügyi főtanácsos, c. miniszteri tanácsos, földbirtokos (Bágyon).

l) Gizella (* 1857.), Thurner Jánosné, utóbb Lánchy Béláné (esk. 1898.)

m) Flórián (* 1860.)

n) Szidónia (* 1862.) Férje: Fischer Bertalan, utóbb Sepsiszentgyörgyi Daczó Ferenc (esk. 1914.)

o) Károly (* 1863.) Felesége: Lovas Anna.

Nógrádkövesdi ág.

Géczy István és Vörös Zsuzsa második fia: József (* 1849) táblabíró, Bágyon. (I. V. tábla.) Felesége: Szilassy Terézia († 1839). Gyermekeik:

A) Terézia (1820—1913) Garamszegi Géczy Dénesné esk. 1847., Bágyon.

B) Krisztina (1824—1883). Első férje Kis-tomcsányi Tomcsányi Antal, második: Káli Radich Ferenc.

C) Kálmán (1829—1908). Felesége Kis-tomcsányi Tomcsányi Teréz esk. 1850. Gyermekeik:

a) Lajos (* 1852.) Felesége Thytik Katalin (* 1859.) Gyermekeik: Teréz (* 1894.) Borbála (* 1897.)

b) Sándor.

c) Berta (* 1857.) Rhinhaisz Jánosné esk. 1886.

d) Antal (* 1863), felesége Szeőke Mária (* 1876) esk. 1891. Gyermekeik: Sándor (* 1892), Mária (* 1896), József (* 1902), János (1907), Antal (* 1910).

D) Sándor (* 1832).

E) Péter (1833—1903). Feleségei 1. Pichler Erzsébet. 2. Zámpory Adél.

3. Erzsébet (1782—1875), Fügedtarcsai Majzik Jánosné (1776—1832) esk. 1806. Csány, Hevesm.

4. Teréz, férje Pruzinai Pruzsinszky József főszolgabíró.

5. Zsuzsánna, Fügedtarcsai Majzik András (1762—1844) felesége.

c) *Miklós vonala.*

III. Miklós, felesége Sövényházy Katalin gyermekei:

1. Farkas, felesége Magyar Borbála. Fiuk:

A) István. Ennek:

a) Bernát, felesége Fazekas Erzsébet.

Leányuk:

2. Viktória († 1911) Institorisz-Mossótyz Antalné. Esk. 1852.

b) Erzsébet.

c) Mihály, felesége Felsővárkonyi Várkonyi Amália. Leányuk:

d) Erzsébet (1811—1890) Biró Bernátné, utóbb Fazekas Józsefné.

2. Miklós (* 1802) felesége: Bocsári Moesáry Klára (* 1829).

3. Katalin, Disznósi és Horváthi Horváthy Józsefné.

4. Anna Mária, Szlavnicai Sándor Lászlóné.

5. Zsuzsanna, Nemeskürthi Bakó Ferencné.

6. Johanna, Pethes Andrásné.

II. Gábor ága. (II. és III. tábla).

(Garamszeghi ág.)

Gábor, Andrásnak második fia, anyai ágon való nagyapjától, Soós Istvántól, ennek halála után pedig özvegyétől, Nebojszai és Galantai Balogh Annától tetemes birtokokat örököl, melybe 1649. és 1662. években királyi beleegyezéssel iktatják be. A Soós és Géczy rokonság perrel támadta meg ez örökösödést, melynek egyezség vetett véget, ennek értelmében a garamszeghi jószág végleg a Géczyek kezére kerül.

Gábornak három fia és egy leánya maradt.

1. István, kinek Nádasdi Baán Évától (Baán Sándor és Hathalmi Éva leánya) László, Gábor, Sándor fiai és Anna (Wattay Istvánné utóbb Róth Ádámné) Klára (Korossy Gáborné, leányai születtek.

A) László, († 1735.) felesége Nagyrákói

és Kelemenfalvi Rakovszky Julia, gyermekeik: Imre, István, Gábor, Klára (Mosticzky Györgyné) és Anna (Magócsy Mihályné). Ezek közül csak

a) Istvánnak maradtak utódai, kinek Goszthonyi Juliától: Elek, György (résztvett a Martinovics összeesküvésben), Johanna (Prónay Mihályné) és István gyermekei születtek. Az utóbb említett

1) István (1775—1842) Zólyom megye főispáni tisztét viselte. Felesége Ócsai Balogh Karolin. Gyermekei: Péter, György, Janka (Sembery Imréné). Közülük csak Péternek maradtak utódai, ki Hont megye főispánja lett. Három felesége volt: Báró Hadady Wesselényi Polixena, báró Bielke N. és Bernáthfalvi Földvály Laura. Három leány gyermeke: Sarolta Báró Marschall Gyulához, Gizella Dobsa Lajos szinművész és képviselőhöz, Laura Zerdahelyi Ferenchez mentek nőül.

B) Gábor Thököly kuruc ezredes, kit 1713. lefejeztek. Felesége Baranyay Julia volt († 1735). Egyetlen leánya, Julia, Szendrői Török Imre (1751), Hont megye alispánja felesége lett.

C) Sándor (felesége I. Sembery Mária, 2. Paczolay Ilona) második nejétől János, László és Pál fiai és négy leánya származik.

a) Jánosnak első feleségétől: István, Janka (Balás Istvánné) második nejétől Gátzy Mária-tól József (1788—1817.) gyermekei születtek.

1) Istvánnak felesége Lángh Anna, gyermekeik: István és Elek.

2) Józsefnek Rusznyák Mária-tól József fia született (1815—1871).

1.) József, felesége Cingalik Teréz, gyermekeik: Jozefa (1839. † 1887.) Maurszky Endre p. ü. igazgató, kir. tanácsos neje. Lajos (* 1843) a nagyváradi püspöki uradalom nyug. jószág-kormányzója, felesége Tannenberg Izabella; gyermekeik: Irén (* 1880.) dr. Habókay Béláné és Imre (* 1882) miniszteri fogalmazó, a bölcséleti és államtudományok doktora, okleveles gazda. Felesége Hány Klára. (Gyermekeik: Gábor * 1909, Marianne * 1914.)

b) Lászlónak két felesége volt (1. Liphay Éva 2. Lukovich Anna). Elsőtől Julia (Nagy Istvánné), Mihály, Gábor (szerzetes), József, másodiktól László és István gyermekei születtek. E két utóbbi korán elhalt.

1.) Ferenc (neje Czece Anna) fia Ignác katona lett.

ii.) Pál, felesége Kováts Katalin házasságából hét gyermek származott: Sándor, Károly, Pál, Karolina, Regina, Anna, Erzsébet. Ezek közül

A. Pál, felesége Dékány Katalin, leányuk Viktória, fiuk

(*Bácsmegyei ág.*)

1. Sándor († 1865.) Dsida Borbálától (esk. 1824.) nyolc gyermeke születik, kik közül a ma is virágzó bácsmegyei ágat Sándor, Lipót és János viszik tovább (I. III. tábla).

A. Sándor (1830–1898.) felesége Alsó-lehotai Skultéty Ágnes. Fia: Kálmán (* 1861.) honvédhuszárezredes (felesége Koltai Vidos Klára esk. 1895). Ennek gyermekei: Julianna (*1897. I. 1.) Miklós (* 1897. XI. 27.) honvédhuszár főhadnagy, László (* 1899.), Béla (* 1902.), Livia (* 1904.) Eleonora (* 1906.)

B. Lipót, felesége Rhóm Borbála, kitől a) Ádám fia (* 1865.) származik. Felesége Hemm Katalin (esk. 1890.)

C. János, felesége Rhóm Borbála. Lipót (B.) özvegye. gyermekeik:

a) János (* 1872.), felesége Csiszler Regina. Gyermekeik:

János (* 1895.), Őrszállás, Katalin (* 1899.), Károly (* 1907–1908.)

b) Sándor (* 1874.) felesége Szhettele Éva. Gyermekeik: Ernesztin, Mária, Éva

c) Károly, felesége Brandt Anna, Gábor. Gyermekeik: Mihály, Anna, István.

d) József (* 1880.) 1. Felesége: Kiss Etel, 2. Keszler Mária. Gyermekeik: Imre (* 1908.), Klára (* 1910.)

e) Lipót (* 1884.) Felesége: Stercz Mária. Fia: János (* 1908.)

2. Gábornak, az ág ősenek második fia, Nógrádmegye szolgabírája volt; hat gyermeke közül csak Ferenc († 1713.) alapított családot.

A) Ferencnek Szunyogh Zsuzsától Pál fia és négy leánygyermeke született

a) Pálnak Korossy Zsófiától Zsófia leánya maradt, kivel a család ez ága kihalt.

3. A családnak történelmi nevezetességű tagja, Gábor harmadik fia, Zsigmond muskétás ezredes Thököly seregében. I. Lipót hűtlenség miatt birtokait elkobozza (nótázza). Thökölynek Petneházy Dáviddal együtt leghivebb al-

vezére, ki 1716 előtt halt meg Lengyelországban önkéntes számkivetésben. Két gyermeke maradt Osgyáni Bakos Judittól.

A) Julia, Komonkai Korponay János császári kuruc kapitány tragikus sorsú felesége, a híres „lőcsei fehér asszony“, kinek életét a hóhér palksa oltotta ki 1715 szept. 25. Győr város piacán.

B) Ádám, korán elhalt († 1719).

III. Pál ága.

(*Kövári ág.*)

András harmadik fia Pál, felesége Radványi Radvánszky Erzsébet után négy gyermek maradt: 1. Péter, a család ez ágának folytatója, 2. Tamás, 3. Ilona (Liptószentiváni Szent Ivány Gáspárné) és 4. Éva, kinek három férje volt: Nádkay László, Balogh András, végül Bobor Tamás.

1. Péter kétszer nősült. Első neje Siráki Siraky Mária, második Káli Sárközy Zsófia. Fia

A) Ádám (1697–1730) nejétől: Felső-kubini, Nagyolaszi és Demjénfalvi Kubinyi Borbálától: György, Klára és Pál gyermekei származnak.

a) György († 1747), kinek fia

i.) Imre, felesége Lukanényei Luka Apollónia. E házasságból három gyermek származott: Anna, Ádám és József, kik Hontmegyéből elköltöztek.

b) Klára: első férje Ebeczki Tihany István, második Lukovich Károly.

c) Pál. Felesége Trebosztói és Bisztricskai Révay Krisztina. Gyermekek: Sándor, felesége Deáky N. Gyermekei:

i.) József

ii.) Lajos (1805–1834). Neje Ináncsi Ebeczky Johanna. Gyermekeik:

i.) Ludovika Lujza

ii.) Lajos, felesége Pruszpohorinszki Zubovich Katalin (Kóvár). Ezek gyermekei:

a. István (1832–1897) m. kir. rendőrtanácsos és földbirtokos. Első felesége: Soltész-Nagy Judit, (1834–1869) második Kaiser Mária. Gyermekeik első nejétől:

A. Béla (* 1855). Felesége Kibédi Madaras Veron (Magyarherepe). Gyermekeik: Margit (* 1883), Béla (* 1885), Erzsébet (* 1887.), Lajos (* 1891.), Julia (* 1894.)

b.) István (* 1857 Felsőábrány) színműíró, az Országos Színész Egyesület titkára. Első neje: Farkas Mária (1856—1908), második Szentessy Julia (* 1884, esküvő 1910).

c.) Andor (1860—1891)

d.) László (1864—1898)

e.) Pál adoptáltatott.

István (a) második feleségétől:

f.) Margit, Hauke Dezsóné.

h.) Klotild, Benedekfalvi Detrich Zsigmondné

i.) Jolán, Sebe Istvánné.

*

Az előadottakban ismertettük a Felsőgéczi és Garamszeghi Géczy család leszármazásának rendjét. Nagy Iván műve IV. kötetében a család kimerítő történetét közölve a nemzedékrendet tévesen állította össze. Ezt műve pótkötetében helyesbítette. Az újabb elágazások a Kempelen-féle kézikönyvben találhatóak. Ezeket is kiegészítettük, helyesbítettük és itt teljes egészében adjuk a család elágazásait.

A Felsőgéczi és Garamszeghi Géczy család cimerei közül három változatot ismerünk.

I. A pajzs kék mezejében hármaz zöld halom emelkedik, melyen hátulsó lábán ágaskodó arany oroszlán látható, jobbában kivont kardot markol, balját ragadozásra nyújtja előre és alakjával a pajzs jobb oldala felé fordul. Sisakdisz: Koronán könyöklő kivont kardot tartó, páncélos vitézi kar.

Takarók: kék-arany, piros-ezüst.

II. A pajzs kék mezejében arany korona, fölötte függő aranyzinóron nyilvesszők és vadász-kürt látható. Sisakdisz: koronából nőző arany oroszlán, jobbában kivont kardot villogtat.

Takarók: kék-arany, piros-ezüst.

III. Csak a sisakdiszben tér el az I. alattitól.

Ez koronából nőző arany oroszlán, mely jobbában török kardot tart, szóval a cimerek alakismétlése.

*

A következőkben adjuk a Nógrádmegyéből, Nógrádmegyer községből származó Géczi Gétzy család ismertetését. (VI. tábla) Ez a család a Garamszeghi Géczyektől külön áll és köztük vérségi kapcsolat nincs.

A család armális levelét I. Lipót adományozta Gétzy Mátyásnak¹⁾ 1690. augusztus 20-án. Leszármazása Bertalan és Lászlótól vezethető le.

A család cimere: a pajzs kék mezejében halványzöld kettős halmon vágató fehér ló, rajta vörös mentébe, kék nadrágba, sárga csizmába öltözött magyar vitéz ül, bal kezében kantárt markolva, jobbában vörös zászlót tartva. A zászlón babérszörűvel övezett kétfejű sas látható. Sisakdisz: koronán nyújtó vörös ujjasba öltözött, aranysegélyes vörös zászlót tartó vitézi kar. A zászlón, mint a pajzsalakon is, babérszörűvel övezett kétfejű sas látható. Cimer-takarók: jobb oldalon: veres-ezüst, balról: kék-arany.

A Géczy családbeliek elnevezése gyakran cseréltetik fel a Ghyczyekkel és megfordítva. Kempelen idézett munkájában²⁾ is említést tesz a komárommegyei Géczyekről, akikről e folyóirat is kimutatta, hogy ezek tulajdonképpen a Giczi, Assa- és Ablánczkürti Ghyczyek közé tartoznak.³⁾

¹⁾ Gétzy János (Péterkut, Hevesmegye) tulajdonában.

²⁾ Kempelen: Magyar nemes családok. IV. 281.

³⁾ Levéltárosok Lapja 1915. évf. 22. l.

Géczy Endre Jenő.

IV. tábla. *Kovács di.*

Pál (I. tábla)
Radányi Radvánszky Erzsébet

- Peter Tamás Roma Éva
 1. Székli Sándor Mészáros Erzsébet Fűzőszólványi 1. Nádgy László
 2. Káli Sárkány Zsófia Szócskányi Gáspár 2. Balogh András
 3. Bober Tamás

Adám
 1697-1730
 Felsőkulcsmi Nagycsalászi és Demjenfalvi
 Kúrhelyi Borbála

Nóra Pál
 1. Eberkezi Tibor István Treboszói és Heszteskai
 2. Lukovich Károly Kovács Krisztina

Imre Sándor
 1765 Lukánonyi
 Lukács Apollónia Dóczy X.

Anna József
 István József
 1805-1834 Lajos
 1805-1834 Istváni Eberkezy
 Johanna

István Klotild Jolán
 1832-1897 Benedekfalvai Sós István
 m. kir. rendtartásos és Jochrich
 falhírtartós Zsuzsanna
 1. Soltesz-Nagy Juli
 2. Kaiser Mária

István János
 1860-1891 László
 1864-1898 Pál
 2. Margit
 Dózsa

István
 1857-1897 Pécsi István
 Számáro Számáro
 1. Parkas Mária (1856-1908)
 2. Szepessy Julia esk. 1910.

Béla Erzsébet
 * 1883 Béla Erzsébet
 * 1885 (Sáronborke) Marosvásárhelyi

V. tábla. *Nagyradkósvai di.*

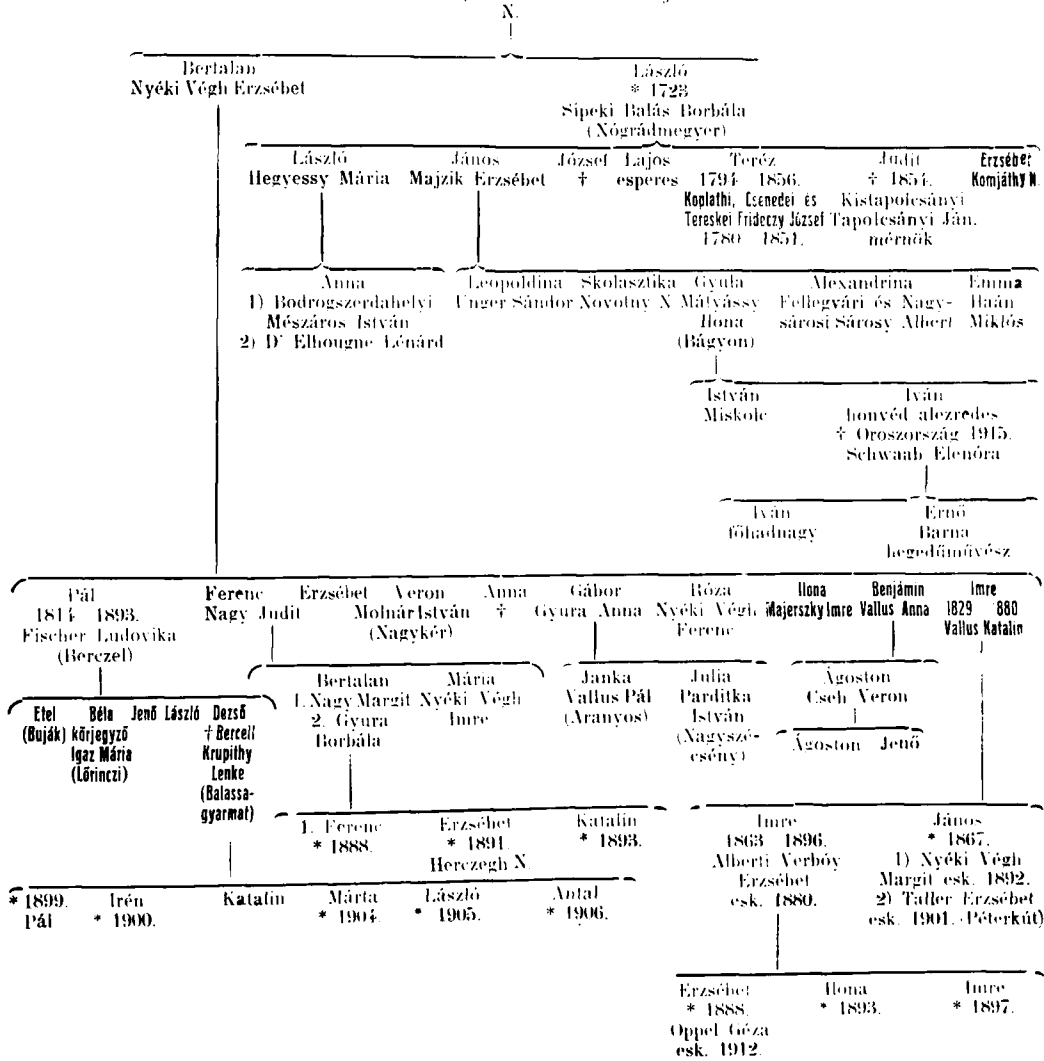
József (I. tábla),
 táblalány
 * 1849
 Szilassy Teréz
 * 1889

Teréz Krisztina Kálmán Péter
 1829-1913 1824-1888 1829-1908 * 1892
 (Garamszőlő) 1. Kistomcsányi Kistomcsányi
 György Denes Tomcsányi Antal Tomcsányi Teréz
 esk. 1847 2. Káli esk. 1850

Benedek Ferenc Sándor Béni Antal
 * 1852 * 1857 * 1863
 Tharik Katalin Klingszusz János Székely Mária
 esk. 1886 (Nagyradkósvai)

Teréz Borbála Sándor Mária József János Antal
 * 1894 * 1897 * 1892 * 1896 * 1902 * 1907 * 1910.

A Gézy Gézy család nemzedékrendje.

VII. tábla. II. ág. Nógrádmegyéri ág.

